

PRO DĚTI NASICH FARMÁRŮ.

James Hill, prezident Great Northern dráhy, u příležitosti výstav v okrese Ward promluvil k farmářům řeč, která je v jednom ohledu velice zajímavou. Mezi jiným pravil:

Velice zajímavá se již po celou řadu let o seznání poměrů mezi lidem a rád sleduji život a pokrok jeho. Dnes, kdy vidím před sebou veliké množství mladého lidu, který jest usazen v tomto kraji, dovoluji si říci, že naše mládež velmi často je náhledu, že musí do města, v kterém jedině vidí místo, kde člověk bohatne. Nemyšlím, že tomu tak. Statistika dokazuje, že farmaři za rok 1908 vyneslo stouňnou sumu 8 billionů dollarů, sumu tu, která je mnohem a mnohem nepomyslnitelnou. Srovná-li se pak s obnosem, který je výtěžkem ze všech zlatých, stříbrných, měděných a železných dolů, pak tento stále značně pokulhává i při další nevyhodě: nezdravých poměrech, za jakých se pracuje. Leč mládež stále si myslí, že jedině město je místem snadného a rychlého zbohatnutí a lepšího a klidnějšího života. Skutečně také jde do města a v 95ti případech ze sta vždy pochybí. Proto jest na vás rodičích, abyste své děti a syny při farmách udrželi. Nepodaří-li se vám to a děti vaše nebudou-li se starati o půdu, o kterou vy se staráte, pak uvedete národ v úpadek a dopustíte, že se jedním bude mládež o něm jako o němčině minulosti, přinejmenším už jen historii. Neboť pouze takové národy, které jsou silny svým hospodářstvím a zemědělstvím, v životě pokračují a prospívají. Leč k životu pokroku a prosperace je třeba práce a přičinlivosti. Po revolučním boji z let 1790 byla země ve stavu velmi ubohém. Farmaři musili vynaložiti práci celých 50ti let, než se jim podařilo sklizeň pšenice zdvihnouti ze 14ti na 25 bušů na jednom akru a na některých místech ze 14ti až na 32.2. Naopak zase vidíme, že pozemky, které bývaly kdysi dobrými a cennými, dnes nerodí a že je koupíte za babku. Uvádím jen obrovská pšeničná pole ve státu New York v údolí Genessee. Před padesáti lety půda ta byla nejobohatší a dnes jsou pastvinami. V údolí Mohavk prodával se před 50ti roky akr pozemku za \$100—\$125, kdežto dnes jej koupíte za \$35. Proč? Proto, že mládež farmaření zanechala a šla do města a že staří lidé pozemky nemohli děle sami vzdělávat. Proto nedopusťte, aby cena pozemků vašich klesala, ale sami ze všech sil pracujte k tomu, by pozemky vaše v ceně stoupaly. Toho pak docílíte, budete-li si jich prací, usilovnou a vytrvalou prací, hledět sami a budete-li i ve svých dětech už hned v útlém mládež buditi zájem a lásku pro farmaření. Město není všechno. Jeho pohodlnější a klidnější život je pouze zdánlivý. Je pouhou leskou skořápkou, pod kterou najdete velmi tvrdé jádro s hořkou a nechtunou příchutí. Snadnější a na oko pohodlnější práce města nedá vám za celý rok ani tolik, kolik vám skýtá práce jediného úrodného léta při vlastní neovlivnosti a samostatnosti, kterou v pravém slova smyslu může se dnes vykazati jedině farmář. Nechej tím říci snad, abyste děti do města nepouštěli. Naopak. Posílejte je tam, necht tam nabudou školního, třeba i nejvyššího vzdělání. Leč nepřipusťte, by se takto vzdělané odrůdily farme a život farmáře zaměnily za život lidí, pracujících ve městě. Odrození to znamenalo by úpadek nejen váš vlastní, ale i úpadek celé země. Vzdělaný však a inteligentní farmář bude k prospěchu vám a země, která nejen žde v Severní Dakotě, ale i v každém státu jiném, vidí ve vás největší svoji sílu a budoucnost."

VE PROSPĚCH PŘÍSTĚHOVALCŮ.

V posledních letech spolková vláda stále a stále zůstává zákony proti přistěhovalcům, kterým stěžíže dnes nejenom přistání v americkém pádu, ale i naturalisaci (přibohění). První velmi přísnou prohládkou lékařskou a přísně požadovaným vykazáním se alespoň \$25 za každou osobu a druhé stálým zdráždováním občanských listů, požadavkem znalosti angličt-

ny v slově i písmu a konečně dosti přísnými zkouškami. Sledovali jsme po celou řadu posledních let zasedání senátu a kongresu a tu jsme slyšeli, že někteří zástupci proti přistěhovalcům praevolali, nazývajíce emigranty nežádoucím živlem. V jednání tom dotyčení šlechtní jednotlivci byli posileni i samotným tajemníkem Rootem, který se, jak známo, neovlivil o přistěhovalcích právě nejpříznivěji. Přistěhovalci našli si v bojích těch své přímluvčí a ochránce, ze kterých nejznámějšími jsou pro nás kongresník A. J. Sabath a bývalý kongresník Ant. Miehálek, oba z Chicaga. Pánové ti důstojně a rázně zastali se přistěhovalců a spolkové vládě připomenuli, že to jsou jedině přistěhovalci, — "nežádoucí ten živl". — kterým Amerika musí děkovati za svůj rozkvět, za své bohatství a za svou sílu.

Omluvami a výmluvami bylo z různých stran poukazováno na to, že se zosílením přistěhovalcých zákonů chce přiliv přistěhovalcůva pouze omeziti a za důvod uváděny předlídni, neutěšené poměry a nedostatky zaměstnání.

Eznáváme důvody ty, ale jen do jisté míry. Pouze potud, pokud se týkají přistěhovalců, usazujících se na východě, hlavně pak těch, kteří si přišli svůj domov vyhlednou buď hned v New Yorku anebo v Chicagu. Víme ze zkušenosti, že poměry existenci, pracovní, výdělkové a konečně i společenské v obou jmenovaných městech jsou nad míru neutěšené a že hlavně nedostatek práce vždy a všehoohrožuje osoby, které se hodlají v nich usaditi. Není tu však pomoci? Není tu stále ještě obrovský a bohatý západ s městy velikých průmyslových závodů a klidného obvodu? Není tu stále ještě s dostatek práce, která byla by s to zastiti živobytí tisíců? Nejsou tu stále ještě k zabránění četné a četné pozemky? Není tu stále ještě farmaření, které by bylo s to z tisíců emigrantů udělati dobré a výborné rolníky, z kterých mohly by míti Spoj. Státy užitek největší? Proto myslíme, že by bylo dobře, kdyby v kongresu někdo vládu naši na to upozornil a kdyby přišel přímo s předlohou zákona, na základě kterého vláda by přiliv na východě zcela zamezila, ale za to se sama a to nejen k svému, ale i emigrantskému prospěchu postarala o to, by přistěhovalci zadívali stále víc a více kraje západní a to ty, které by jevily největší potřebu dělného, pracujícího lidu. V pádu, že by se přistěhovalcům nedostávalo peněz na cestu tak dalekou, vláda sama měla by se o ně postarati a dopravit je do končin, ve kterých jí to za několik letů dotyčení přistěhovalci mnohonásobně vynahradí sami. Postarám se o toto vláda by škodu neutrpěla. Měla by z toho jen užitek, za který musila by býti povděčna zase jen tomu "nežádoucímu živlu".

K ÚZASNĚMU ŠÍŘENÍ PROSTĚTUCE.

V době dnešního silného temperenčního hnutí velmi často a na mnohých místech mluví se o nutnosti omezení a potření úzásné říci se prostitute. V čase minulém přinesli jsme zmínku o ehicašském cikánu Smithovi, který spolu se svými věrnými uspořádal hned celé procesí do distriktu červených světél. Procesí to mělo za účel zprávnování osob, žijících ve vykřičených domech, a pokud způsobem tím odvrátiti je od života hanby. Dejme tomu, že myšlenka sama byla podstatně dobrá. Ale jak pochybnou byla svým provedením. Cikán Smith neměl jiti do vykřičeného distriktu, neměl pranýřovati žijící v něm osoby, ale měl jiti mezi společnost, mezi velké obchodníky a průmyslníky, mezi boháče a tam měl postaviti na pranýř ne ubohé padlé tvory, ale přitmu jejich pádu, která má kořen svůj v húném a ubohém sociálním postavení, které dnes na tisíce děvát a žen v náruče života hanby přímo vrhá. Modlitba, zpěv a průvod kostelických prostitutek — nutné to zlo dnešní společnosti — neomezi. Zlepšete však výdělkové a pracovní poměry ve větších a velkých městech, a prostitute omezí se sama. Dnešní největší a velké departmentní závody, které zaměstnávají většinou děvčata, platí

těmto za neuvěřitelně dlouhou dobu mzdu tak malou, že člověk musí si mímódeck položit otázku: jak mohou býti děvčata živa? Těm, která žijí s rodiči, je dobře, poněvadž títo je podporují. Kolik však tisíc děvčat, jež jsou odkázána jen na sebe? Která rodičů, příbuzných a přátel nemají? Která žijí osamocně? Nejsou tu většinou dívky přistěhovalce? Pro davačků-zacátečnic dostane dnes \$4—\$5 týdně. Starší \$7. Na každé se přísně žádá, by, pokud možno, chodila nelegantněji oblečená a vždy čistě oblečená. Šaty stojí mnoho a laundra, sama si pro nedostatek času a pro únavu nemůže práti a žehiti, dosti. Byt a živobytí, v mnohých případech i jízdě, shtne za týden nejméně \$5. A kde nyní zůstanou klebonky a obuv? Kde má bráti taková děvče na vše to peníze? Není politování hodným? Má jiti křást? Zadarmo, z útrpnosti nedá mu nikdo nic. A proto velmi snadno podlehneme pokušení a dá se na dráhu života tajemné hanby, která mu zajistí vše to, čím může pak dostáti všem požadavkům, které jsou na ně kladeny. Z počátku se sice dráze té vzpírá a brání, ale za nedlouho nutnost sama svede ji na ni a pak to již dlouho netrvá a dráha ta stane se mu zdrojem příjmů — pouhým fímelem, pro které konečně ve velké většině případů stane se dílnou — vykřičeností. Proto nezdurujeme a nenapravníme resorty s jejich obyvatelkami, ale odsudme a hleďme upravit a odstraniti příčiny, které děvčata naše do takových míst zavádějí.

DROBNÁ PRÁCE NÁRODNÍ.

Kdo chce správně žiti, musí především věděti, co je život, a jak lze toho života dosáhnouti. Žiti bezmyslnkovité, den ke dni v nevědomosti, to dovode každý živý člověk. Člověk musí žiti však v poznání pravdy životních, v ustanoveném pokroku a sčastňování se na životě veřejném. Mnohý nám namítne, že by se rád sčastňoval, ale že neví jak, že nemá příležitosti. Zatím každému naskytá se jistý úbor činnosti, v němž by mohl prospěti pracovatí ku povznesení národního života našeho. Kdo neovlivní ve takové práci na veřejnosti, není to menší záhoubu těch, kteří buď v lidu uvědomění národní novinami a čini jej vnímavým pro práva jeho, dávající mu odvahu, aby vždy a všude vystupoval na obranu jejich. Neboť čím více bude lid náš takovým vědomím prodehnut, tím více bude si vědom svého pávodu, a tím záslužnější to bude čin.

Kdo v malých věcech dobře pracuje, ten nejlépe ukáže, co dobrého v něm vězí, a vyrovná se tím velikým, kteří na veřejnosti hloune pracují. Nejen veliké činy jsou hrdinstvími, ale i řada drobných činů dobrých, které jsou právě tak dobře úspěchem jako těch druhých. V ustanoveném a nehučeném osvědčování, čtení a smýšlení spočívá všechna drobná práce národní. Konají-li ve spolech tu práci všichni členové, nesmí ostatní pouštěti potřebu a cíle národní se zřetele. Ve shromážděních, kde se na přítomné působí slovem, nelze se obrátiti každým jednotlivcem zvlášť, ale ve styku osobním, ve společnosti má taková práce uvědomovací veliký význam i vliv, a může vyvolati celý převrat v nitru jednotlivce. Účitel, který při každé příležitosti líčí záslužné činy českých mužů a žen, který při každé příležitosti dotýká se českých věcí, vykoná velmi mnoho. Srdec, v němž české čtení bylo probuzeno, je získáno pro vždy svému národu.

Důležitým činitelem při drobné práci národní je podporování a práci národní je podporování a všude průkopníky národní vědomí, ostrou zbraní při obraně i při útku. Jest jen litovati, že máme tak málo dobrých novin, a že právě těm nejlepším uprá se to podpory, aby mohly cele věnovati se službě národní, ač se od nich žádá více, než od špatných. O tom, jak noviny se čtou, bylo by pro nás bolestno psáti; neboť právě to nejdůležitější se obvyčejně neče.

K novinám druží se kniha. Kdo má dobré knihy, neměl by jich zavíratí do skříní pro ozdabu příbytku. Tam nepřinášejí žádného užítku. Ven s nimi mezi lid, tam at působí! Půjčujte je, a co může-

te postrádati, brožury a noviny, darujte jiným, kteří nemají příležitosti si jich opatřiti a z důveřnou hladu vrhají se na kravské rohány a povídky, psané s vypočítavostí na nízké pudy. Zde naskytá se dobrá příležitost, a každý pracovník je vítán. Kniha to byla, jež vzkřísila národ náš z mdloby, kniha vstěpuje nám národní vědomí, kniha je to, která nám zajistuje budoucnost. Vážme si jí, širne jí, a tím zbudujeme nejpěknější hradbu naší národnosti.

Život spolkový je mocnou vzpruhou k drobné práci národní, ale ne všechny spolky prospívají stejné zdrárně. Jak často umíněnost některého člena je příčinou k založení nového spolku, který má za účel jen sloužiti jednotnosti jednotlivce, a nikoliv celku. Takoví toho mnoho namluví, ale každé práci z daleka se vyhne. Tak daleko nepřijde. Musí býti snahou všech rozumných, čeliti takovému nesmyslnému spolkaření a brániti třífětní sil.

Besedy, vzdělávací odbory těloevičné, zpěvácké spolky, osvědčují se v organizacích národních nejlépe. Proto je žádoueno, aby dobré spolky se udržely, vyhýbati se všemu lichému spolkaření. Zpěváckým spolkům jest věnovati obzvláštní zřetel. Vzpomeňme si jen, jaký úkol měly v Čechách zpěvácké sbory v letech sedesátých, jaké snovy vykonala česká píseň, jak smýšlelo duševně české srdce, Česká píseň zůstane vždy mocnou zbraní, protože jí srdec naše neopouště se uchvátiti. Postarejme se proto, aby mezi námi ustavené zývála se píseň česká, volající k lásce ke všemu co českého, píseň, budící v nás vědomí a hrdost národní. Tím vykonáme veliký kus práce národní.

Všude, kam pohlédneme, je dosti práce, a kdo má dosti dobré vůle, může prospěti české věci. Probuďte se získavaje hojně. Drobná práce národní je stejně čestná a prospěšná, jako každá jiná. Je povinností nás všech přispěti hrdinnou na díle národního celku, nevyhýbati se té práci, a pak jistě vykonáme divy. — Jos. Ad. Trojan.

Jindy a nyní.

Vyvrhelem lidské společnosti, tituluje "Národ" Ferrara, očima pak při tom zbožně krouťí, jaké zlo prý páse nevěra. To jsou lidé, nástupce Krista, toho Krista, jehož laskavost společnosti lidské za vzor kladou, který zloby k bližnímu blý prost. Právěť jest ten mužč z Nazaretu: "Nepřátely budeš milovat!"

Chas. H. Stiller

vlastní vzorné zařízení
HOSTINEC
na rohu 13. a Howard ul.
Má na skladě vždy nejlepší importované doutníky i domácí vína a likéry.
Storzáv ležák vždy na čepu.
Chutný zákusek vždy po ruce
Zastavte se na jednu.

Vzorné zařízení HOSTINEC

— vlastní —
Frank :: Semerád
16. a William ulice, Omaha, Neb.
Všechny Metzův ležák, jakož i pravé importované pizeňské stálo na čepu.— Korbelova vína a nejlepší lihoviny prodává i ve velkém. — Chutný zákusek stálo při ruce.

Dr. F. H. Kučera

český lékař a ranbojč
VE VERDIGRE, NEB.
V každé době a do okolí jede na sv. volání.
Farmerský telefon v úřadovně.
Jest hotov posloužiti krajanům!

Andulky, Mařenky a Boženky,

které dostaly od nás jako premii za nepatrný doplatek svou
fotografií zvěšeno
poslaly nám své děkovací dopisy, že každá obdržela svůj
věrný obraz.
Proto dokud je čas, každý si ji hned objednej! Adresa:
POKROK ZÁPADU,
1325 William Str.

WE BUY FURS & HIDES
HUNTERS' & TRAPPERS' GUIDE
Česky psaná kniha, která obsahuje všechny důležité informace pro lovce a trapery. Kniha je velmi užitečná a obsahuje mnoho fotografií a ilustrací. Cena \$2.00. Pro více informací kontaktujte Anderson Bros. Dept. 95, Minneapolis, Minn.

Dr. Fr. Svoboda,
český lékař,
BRAINARD, NEB.
znovu otevřel úřadovnu po delších studiích ve vědeckých lékařských školách a nemocnicích. Krajané, obraťte se na něho s důvěrou. Dr. Fr. Svoboda se řadí mezi ty nejpřednější lékaře ve státě, co se týče diagnózy — rozpoznání nemoci. 51f

Dr. F. A. Sedláček
OMAHA, NEB.
ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street
proti Hotelu Prague.
Tel. Red 4612.
RESIDENCE: 1451 So. 11th Street
Tel. Douglas 4286.
Dopoledne s Dr. Allisonem v nemocnicích.
V ÚŘADOVNĚ od 2 do 5 hod. odpo. 6.30 do 8 hod. večer.
V neděli od 10 do 1 hod. odpo.

Naše premie.

Bychom počet našich odběratelů zvýšili, rozhodli jsme se, poskytnouti každému, kdo předplatí předem vyrovna, za nepatrný doplatek cenou premii, která v hodnotě sama o sobě cenu předplatného převyšuje, a již každý, bez výminky použiti může. Výhoda tato záleží v krásné provedených fotografiích, které každého příznivce našeho uspokojí.

Kdo nám zaplatí předem \$1.00 co celoroční předplatné na obilněný list "Pokrok Západu," obdrží za doplatek pouhých 30 centů 6 pěkně provedených fotografií na pohlednicích, a bude dostávat každý rok náš týdeník. Páni předplatitelé mohou obdržeti dle své volby i jiné fotografie, jak níže uvedeno.

Tak dodáme 6 vizitkových fotografií v ceně \$1.00 — za doplatek 50 centů, 6 kabinetních fotografií v ceně \$1.50 — za doplatek 75c. Dále přesně provedenou zvěšením s jedinou neb více osobami, velikosti 10 při 12 palech, na kartu, na 14 při 16 palech za doplatek 80 centů.

Objednávky vyřídíme během 10 neb 12 dnů. Místní pp. předplatitelé mají tu výhodu, že na přání náš fotograf je sám navštíví a učiní snímky v jejich domově dle jejich volby. Totéž bychom učinili i našim venkovským pp. odběratelům, kdyby alespoň 40 snímků v jednom místě bylo zajištěno.

Jinak tito poslední mohou nám zaslati s předplatným a příslušným doplatkem fotografií a nám oznámiti, kterou premii jim zaslati máme. Použijte hojně této výhody! Takováto příležitost se vám zřídka naskytne.

Kdo by chtěl tuto premii získati, necht' použije dolejšího kuponu a týž rádně vyplněný nám s předplatným a doplatkem na premii zaslati.

Čl. admin. "Pokrok Západu"
Omaha, Neb.
Zasílám v příloze fotografii, z níž ráde mi nechati zhotoviti:
Věrnou zvěšeninu velikosti 10x12 palech na passportu v ceně \$2.50 jako premii za doplatek 80 centů.
6 kabinetních fotografií v ceně \$2.00 jako premii za doplatek 75 centů.
6 vizitkových fotografií v ceně \$1.50 za doplatek 50 centů.
Celoroční předplatné na Pokrok Západu v obnosu \$1.00, jakož i premijní doplatek centů zasílám Vám
souhlasně prostřednictvím.....
Raďte mi
žádanou premii během 8 dnů zaslati.
Plně jméno:.....
Zřetelná adresa:.....

Proslulá Crown dýmka za 50c
S víčkem za 65c.
každému, kdo se předplatí na časopis a každému novému odběrateli.

Za dýmku tuto, jež je vyráběna firmou "The Crown Pipe Co." v Omaze, všude museli byste platiti dolar, my však poskytneme vám ji jako premii pouze za 50c. Dýmka tato je posledním vynálezem v tomto oboru. Zůstane stále čistou, lahodnou a zdravotní. Dýmka tato je dosud nejlepší z těch, jež v trhu se nalézají. Je velice šťastně kombinována a poskytuje příjemné, chladné a suché kouření. Všechna nikotina a nečistota shromážděné se v nepromokavé aluminiové odlévce. Tato zcela lehece se vyprázdni a dýmka zůstane stále čista jako v den, kdy jste ji koupili. Tabák vykrouží se do posledních smítky. Jest skutečně nejlepší náhradou za české porečlanové dýmky s dlouhým višňovým troublem. Hlaviceka je z importovaného jemného francouzského briaru, špička z tvrdého pryče a niklové kování. Jest velice úhledná a vydrží vám celá léta. Nenechte si ujiti příležitost k získání této proslulé dýmky za poloviční cenu a dostaňte si jednu.

KALENDÁŘE.

Amerikán, za doplatek30c
Pečirkův, s velmi poutavým obsahem, za doplatek15c

Jako jiná léta, tak i letošního roku jsou velmi pěkné, obsahující řadu lidových povídek od spisovatelů, již mezi lidem těší se značně oblíbené. Pečirkovy kalendáře náleží k nejoblíbenějším kalendářům zde i ve staré vlasti a i letošní vydání bude se každému líbiti. Vlasta Pittnerova vypravuje tu o dalších osudech "Pastvice Evy" v povídce "Panímáma Evička". Fr. Čech uveřejňuje zde krásnou povídku "Zasněžené květy". Jiná pěkná povídka sluje "Liška z hor" a psána je Jar. Havlíčkem. Kus českého života obsažen je v povídce "Co jeseň zavála" od Vlasty Pittnerové. Zajímavé je též vyprávění Jos. Horálka "Soušeď" a četné jiné. Kalendář poskytuje příjemné čtení na několik večerů.

KNIHY.

Na prahu Nového Světa, za doplatek15c
Kresby a povídky od O. Charvata, za doplatek20c

OBRAZY.

Hus před konilem Kostnickým (od Brožíka), za doplatek ...50c
Jan Amos Komenský loučí se s vlastí, za doplatek50c
Jan Hus, obraz importovaný z Čech, za 50c
Jan Žižka na válečném voze, obraz importovaný z Čech, za50c
Sv. Cyrill a Methoděj, obraz importovaný z Čech, za50c
Tyto obrazy jsou kopie obrázků slavných mistrů českých; jsou znamenitě provedeny v barvách. Krámská cena je \$1.50.

Různé krajinomalby za doplatek15c
Sv. Václav, za doplatek15c
Večere Páně, za doplatek .15c
Anděl Strážce, za doplatek .15c
Rámece pro obrazy od 50c do \$1.50 až \$2.00. Krámská cena rámeč jest \$1.00 až \$4.00.

Pokrok Západu,
1325 William ulice, : OMAHA, NEBRASKA.